

אלעזר ואיתמר: דד אהרן. ממשמע שגא' ובני קסת כו'. איני יודע כו' אלא להקים מעשה עמיאל. למעשה אהרן מה אהרן רודף שלום בישראל אף כו' ומיין שהיה אהרן כו' שנאמר ויראו כל כו' ויבכו ל' יום ובמשה כו' וכה"ל בקבלה [מלאכי ב' ה'] צריחי היתה אחו המיין והשלום שהיה רודף שלום בישראל: ויאמר משה אל אהרן ולאעזר ולאיתמר כו'. ר"א בגדול מחמילן מן הגדול ובקבלה מחמילן מן הקטן שגא' ויאמר ה' אלהים אל הכהן כו': ראשי' אל חפרשו. נאמר כאן פריעה ונאמר להלן פריעה מה להלן גדול שער אף כאן גדול שער: ובגידל לא חפרשו. אל חקרו בגדיכס: את השרפה. נאמר כאן שריפ' ונאמר להלן במיתח ב"ד שריפ' טה כאן שריפ' נשמה וגוף קיים אף כו': ואחיסם כל בית ישראל עיין רש"י ז"ל: ומפתח אהל מועד לא חלאו. מכאן אמרו כ"ב אין יואל אחרי המטה אלא הוא נכסם וכן עליו כן נגלן וסוף נכסם כו' ד"א לא חלאו יכול בין בשעת עבודה בין שלא בש"ע ת"ל ומן המקדש לא ילא ולא יחל אימתי אינו יואל ולא יחל הוי אומו' בשעת עבודה: פן תמותו. מכלל לאו אחת שומע כן. כי שמן משחת כו' עליכם [אף שאינו בח"כ שזידו עיין ברמב"ם הלכות זיאת המקדש פ"ב הל' ה' ובכ"מ סט] שיכול אין לי אלא אהרן ובניו שנחרצו בשמן המשחה אם ילאו בשעת עבודה שחייבין מיתח מיין לכהנים של כל הדורות ת"ל כי שמן משחת ה' עליכם לדורות. ויעשו כדבר משה. קיימו עליהן מלח משה רבן שבה לתלמיד שמקו' מלח רבו כו': יין. יכול אפי' כ"ש אפי' מנחו ת"ל שכן לא אמרתי אלא כדי לשכר. רביעי' יין בן ארבעים יום א"כ מה ת"ל יין לומר ק' שמחרכין על כ"ש ועל מנחו. ר"א יין א"ל יין שחר משכרין מיין ת"ל ושכר א"כ למה נאמר יין לומר ק' על היין במיתח ועל שחר משכרין באזהרה. ר"א אומו' יין ושכר אל תשת שלא תשתה דרך שכרות [אף שבת"כ שזידו אינו אם הפסיק. אבל בכריתות י"ג ע"ב איחא אם הפסיק] הא אם הפסיק בו או אם נתן לחובו מים כ"ש פטור. אחת ובניך כו'. לפי שגא' ולסורות יכול יהיו חייבים על הוראה ת"ל אחת ובניך כו' ולא תמותו ואין ישראל חייבין מיתח על הוראה וק"ו לכהנים. בבאכס. אין לי אלא בבאכס בניהל' מיין נאמר כאן בבאכס כו' וגא' בבאכס אל אה"מ בקידות ידים ורגלים וכו' מה להלן טפה יוצאת כביאה אף כאן כו' ומה להלן אינו חייב אלא בשעת עבודה אף כאן כו' אין לי אלא אבל מועד תמצא מיין וכו' עיין רש"י ז"ל. אבל מועד. מיין לרבות שילה וצית עולמי' ת"ל חקת עולם ועוד לרבות יוקי' ובלילות ותפופות והגשות וקמילות והקטרות ומליקות וקבלות והזאות: ולהבדיל. עיין רש"י ז"ל. ומיין למחוסר בגדים ושלא רמח ידים ורגלים שמחליין עבודתן ת"ל חק עולם חקת עולם לגז"ש: להבדיל בין הקדש ובין החול [כריתות י"ג ע"ב] אלו דמים וערכין ומחרימים והקדשות: בין הטמא ובין הטהור. אלו הטומאות והטהרות: ולסורות אלו הטהרות. אח כל החקים. אלו המדרשות. אשר דבר ה'. אלו ההלכות. אליהם ביד משה. זו גמרא. יכול אף המשנה. ת"ל ולסורת. ר"י ברי' אומר אינו חייב אלא על הסוראה בלבד [כריתות סט]: בניו. שקולין לו בכבוד ובדמיהם. הטהרים. קרובי' היו לשרף אלא שריחם הקב"ה על אהרן. קמו את המנחה. זו מנחת נחשון. הטהרת זו מנחת שמיני. ואכלו מלח. עיין רש"י ז"ל. אהל המזבח. ולא בהיכל וע"ג המזבח. מיין לק"ק ת"ל כי קדש קדשים היא. היא. פרט לחודה ולאיל מיר ולאיל המלאים וללחמם: בחקום קדוש כו'. כי כן נאיתי עיין רש"י ז"ל. כאשר אייתי. בשע' מעש'. א"ל כאשר טוב ה' ולא מעלמי' אני אומר [עיין יומא ה' ע"ב] במק' טהור. מוטמאת מוטרע מלמד שנאכלין בירושלים מכאן כו' עיין רש"י ז"ל: ובתוך במתנת או אינו אף בחלק ת"ל וחק בטר. אין חק לבטא. מבחי' שלמי כו'. זבחי שלמי זבור שהיו בואותו יום כח"ס וסוד ואיל וכו': שער. זו שער נחשון. הסטמא. זו מטא' יום השמיני. דרש זו שער ר"ח. דרש עיין רש"י ז"ל יכול ששחם נסרפו ת"ל והכה שרף א' ואינו יודע אחרי ת"ל ולאחרי נתן כו' לכפר זה שער ר"ח שנאמר ושער עזים אחד למטאת לה': הטהרה. לא היה פנחס עומד. כן לא הוצא. א"ל שחא נכנס ודמה לפנים. אחר לאו. אין לי אלא לפני ולפנים. מיין להיכל. ת"ל אל הקדש. בקדש. ומיין שאף שריפתה בפנים ת"ל אכל חאכלו כו' יכול אף אם נטמאת

אדרת ויקרא אליהו

במחן שריפתם בפנים ת"ל אותה כו' אותה מה זו כו': כן היום. ר"נ אומר מפני אמונת ושרפה. ח"ש אלה ומח"ל כאלה לרבות כל האומר בפרשת טומאה כו'. ר' יעקב אומר למעט הלויים שמוצאים באמונת לשרי. ר"י ור"ש אומרים אם מפני אמונת ושרפה היה להם לשלחם לשרף. ד"א וסאל מותרים באכילה לערב אלא מפני טומאה נשרף ומח"ל אלה. ח"ל לא היה לו להסתכל באלו שטעשו שלא צעזעו ושרפו: כאלה. ח"ל ואם לא אלו בלבד קברתי אלא כו' לא כך היית מבזה קדשי קדשי. היום. עיין רש"י ז"ל. רש"א אין איון אסור בקדשים בלילה אלא חד"ס: ויטב. עיין רש"י ז"ל ח"ר יסוד' חנני' בן יסוד' היה דורש כל ימיו קשה הקדש שגרמה לו למשה לטעות. ואמי אומר מי גרם לו שהקפיד אלא שטעה. בג' מקומות בא משה מחלל כעם ילדי טעות. כאן ובמי מריבה ובמדון שחטלמה מומנו הלכות הגעלה. מכאן אמרו כל הכוהים. אם חכם הוא שכתבו מחלוקת מומנו. אם נביא הוא כו': (פסחים ס"ו ע"ב) לאמר אלהם. לאלעזר ולאחמר. דברו. זו דיבור אל ישראל: הכהים עיין רש"י ז"ל ולאחמר' לא אסר כלום וכן בהמה טמאה נבילה וטריפה ואבר מן הכי וחלב דם וגיד הנפש: זאת הכהים. חלמד שאלו משה כו' וכן דברים ועופות ושרצים. ובש"ס ריש א"ט ארז' הכהים אשר חללו היה אכול שאינה היה אל תאכל. מכל בהמה. חלמד שבהמה בכלל היה ומיין שהיה בכלל בהמה ח"ל זאת הבהמה חיל נבי כו': מכל בהמה. לרבות את הכלאי' אפי' מין בהמה ומהו שגא' הכהים וכל בהמה: אשר על הארץ. להווי' את שבים שאין לרדף סימני' אלו: כל בהמה. לרבות את השליח וכו' יכול אפי' ינא מקצתו ת"ל אך ולהלן נאמר בהמה בהמה. ומיין אפי' הוליא את ידו ת"ל כל. יכול אפי' הוליא ראשו ח"ל אך. ח"ל בן ט' חי בן ט' מח. בן ח' מח או חי בחולין ובמוקדשין ובמעשר מיין ת"ל כל מפרסם כו': אחת תאכלו. ולא בהמה טמאה: בל"ת מיין. ת"ל אך את זה לא תאכלו הבגל כו' וישר בהמה טמאה חק': מומעלי הגרס. יס לך מעלה גרה שאין אחת אכול ואינו טמא חסו טבור שטול מומא. יכול אף טמא שטול ממוכר ח"ל הבגל טמא הוא. הוא טמא בהוייתו ואין בגל שטול ממוכר טמא (בכורות דף ו') מיין לה' חטאות מוחות ת"ל מומעלי הגרס טמא (בכורות ט"ז ע"א) מיין לחמורת פסולי המוקדשין ת"ל ומומפרסי הפרסה טמא. מיין לחלב כו' חטאת מוחות ת"ל להלן מומעלי הגרס מומאים. מיין לחלב פסולי המוקדשין ת"ל ומומפרסי הפרסה הססועים טמאים. מיין לחלב בהמה טמאה ח"ל בגל בגל ב' פעמים אם אינו ענין לבשרה תגיה ענין לחלבה. מיין לטריפות ת"ל ומומפרסי הפרסה. יכול אפילו אכלה כרדופין ת"ל נבילה וטריפה כו' מה נבילה שאין כמות היה ואינה בת חיים אף טריפה שאין כמות חיים ואינה בת חיים ינאם זו שכתוב היה כו': את זה. פרט לבשר מהלכי שחים שאין חייב בל"ת ולהלן נאמר. את זה פרט לחלב מהלכי שחים: את הבגל כו' ואת החזיר כו' אלו נאמר בגל כו': לא תגעו מה ת"ל לא תגעו דברגל זה שארז' חייב אדם לטבר עגמו דברגל. אחרים אומרים יכול אם נגע אדם בנבילה ילקה את הארבעים. ת"ל ולא לה טמאמו כו': מכל אשר צמים [מכאן עד צימים בחולין ס"ו ע"ב] מה ת"ל שיכול החזיר במפורש וסחור בסחור מה כשהחזיר במפורש לא החזיר אלא בכלים (דכתיב צימים צמים ונחלים צמים כו' הוא דלית ל' אכול דלית ל' לא תאכלו הא בכלים אע"ג דלית ל') ומיין לרבות צורות שיחין ומערות ששומה ושוכה מוחן ת"ל תאכלו מכל אשר צמים חימה צמים כלל. צימים ונחלים פרט. אין בכלל אלא מה שבפרט מים ונחלים אין מריטין ונעיטין לא. צימים חזר וכלל. כלל ופרט וכלל אי אחת דן אלא כעין הפרט מה הפרט מפורש מים נובעין אף כל מים נובעין וריבה מריטין נעיטין לאיסורא ומיטע צורות שיחין ומערות להיתירא: צימים. זה יס בגדול שנאמר ולחמקו המים קרא ימים. ונחלים. אלו נהרות שנאמר ונהר יולא כו' אין לי אלא ימים ונחלים שמושכים צימות כחמה וצימות הגשמים. מיין לרבות שארי מים המושכים צימות כחמה ואין מושכים צימות הגשמים עד שאתה מרבה את הציבירין ח"ל צימים ונחלים לג"ש. אין לי אלא בעלי ענמות ופרה ורבה מיין לרבות בעלי ענמות ואין פרה ורבה. פרה ורבה ואין בעלי ענמות עד שאתה מרבה הגלים והפדרעים בגדלים צמים

אדרת ויקרא אליהו

וביבשה ת"ל כל חבל ומכל. מניין שאפילו אין לו אלא סנפיר וקסקסח אחת ת"ל סנפיר וקסקסח: בימים ובנחלים אחס תאכלו. תאכלו לרבות טבור שבמעי טמא יכול אף טמא שבמעי טבור ת"ל אחס. תאכלו. לרבות טבור שנכנס עם הטמא יכול אף שנימוק ת"ל אחס: נפש החיה אשר בחים. חיה זו חיה הים. נפש החיה להביא את הסנפיר (פי' מוסף הערוך בלשון יוני ורומי מין חיה הים מחיה ולמעלה מין אשה. ומחיה ולמעלה דג עכ"ל עיין שם באריכות ובספר הישר דף ע"ב ב' אלא מכת ערוב): ושקץ יהיו לכם. שקץ לרבות רועטן ולקח וקופס שלסם. ושקץ יהיו. לאסור עירובן כמה יהיה בו חיה' אסור משקל עשר זה ביחוד כו' בגרב שמחזיק סאתים דג טמא יצרו אסור. ר"ל רביעיית בסאתים. ר' יוסי אומר א' בשש עשר זו: שקץ הם. אם אין בהם צוהן טעם מותר. את הנשר. מה נשר יש לו ד' סימני טומאה דורס ואוכל. ואין לו אצבע יתירה ואין לו זפק. ואין קורקבן נקלף אף כל כיוצא בו טמא: למיט. ד' פעמי' לרבות כיוצא בהם [ולמד מנשר שנאמר את כו'] ואת הדגה כו' ר' ישמעאל אומר נאמר כאן חיה ונאמר להלן כו' מה להלן עשה את הדגה מין חיה אף כאן עשה את הדגה מין חיה: למיטה. לרבות מיני חיה או דיה: את כל ערב למיט. ערב זה עורב שחור. כל ערב להביא עורב עמקי. ועורב הבא בראש יונה [עמקי פי' לבן כמדגה חמה בעמוקה כו']. למיט להביא זחור [פי' הערוך מין ערב קטן] ואת הסנווי' [בליא שוואלצ]: ואת צח היענה. [מולין ס"ד ע"ג] וכי צח יש לה ליענה אלא זה בילתה: ק זה הק. למיטה. להביא בר חריא [הערוך גורם בר הדג והמוסוף גורם בר חיריא וציקרא רבה פי' אחרי מוח הדג בר חיריא עופה מאכלו ב"ט מילין]. ואת הכוס ואת היסוף. [עד שליוצא הוא בחרגו' ועיין במה כ"ג ע"א] זו קריא וקפופא [הערוך גורם קריא וקפופא בל"ת ופי' שפיויה' ופניהם כשל אדם אצל של שחר עפוח עיניהם צדידי הראש. ואת הסך. זו שליוצא ששולל דגים מן הים: ואת החסמח. זו בולת שבעופות ובחרגו' בולת והנמחת שבערסם הוא בולת שבערס' עכ"ל ר"ל צרי' שאין לה עינים ועיניה חשיכות כל"ל בלשון ארמי בולת. ואת הקאת [מולין ס"ג ע"א] זו קוק [מין עוף שיושב בימים. ואת הרחם [מולין סס] זו שרקק: ואת החסידה [ועיין ברש"י] זו דיה לבנה. באנפה [מולין סס] זו דיה רגזי' ואת הדוכיפת. זו חרעול הבר שסודו כפוח [מולין סס] ואת העטוף זו צרי' שאין לה עינים: ועיין ברש"י [ביא' ז' ע"א] כל שרץ העוף יכול אף הכל בכלל ת"ל את זה תאכלו כו' יכול הכל יבא מותר ת"ל ארבה כו': שקץ לאסור יצק ורועטן: אשר לא כרעי' ראבי' או' אעפ"י שאין לו בעשיו ועתיד לגדל אחר זמן: ממעל לרגליו לנחר כו' זו קרסולין: (עד שיהא שמו חבז הכל בחולין ס"ה ע"א וע"ב) ארבה זו גוצאי סלע' זה רישן חרגול זה נפול חבז זו דמין. למיט למיטה ד' פעמים להביא נפורה כרמי' ויומא ירושלמי' והערעוב והרצוני' ר' ישמעאל' או' ארבה זו כו' אין לי אלא הבא ואין לו גבחת. הבא ויש לו גבחת מניין ת"ל סלעם אין לי הבא ואין לו זנב הבא ויש לו זנב מניין ת"ל חרגול אין לי הבא וכו' הבא וראשו ארוך מניין. כו' סלעם דכחז רחמא ל"ל חיתי מארבה וחרגול מה לארבה שכן אין לו גבחת הרי חרגול דיש לו גבחת מה לחרגול דיש לו זנב הרי ארבה דאין לו זנב סלעם ל"ל אם אינו ענין לגופו ת"ע לראשו ארוך. חבז שיהא שמו חבז: אשר לו ארבע: הא אם יש לו חתם הרי זה טבור. שקץ הוא לרבות עירובן ופרט לליקן (ר"ל חללא חביב הם כאשר חביב בכלם וכחביב הוא משמע בעלמו דוקא לרבות עירובן ולא ליקן: ולא לה חטמא. יכול לכל האמור בענין כו' ת"ל בהמה להוציא את הדג': לכל הבהמה. לרבות את הסליל שיהא אבר מן החי ממנו טמא. מפרסת. להוציא את החנבים. פרסה. להוציא עוף טמא (כל הענין אינו מדבר רק לענין טומאת אבר מן החי אבל לאיסורו נובע בצוק ועיין בחולין דף ק"ב ע"א) ושסע. להוציא עוף טבור אין לי אלא בהמה טבורה טמאה מנין ת"ל לכל הבהמה. חיה טבורה מנין ת"ל מפרסת. חיה טמאה מנין ת"ל פרסה. שסוע מנין ת"ל שסע. מעלה גרה מנין ת"ל מעלה. כל הנגע כו'. צמח כחבז מדבר אם במיתקן או באבר מן המת הרי אמור אלא באבר מן החי יכול אף בשר

אדרת ויקרא אליהו

הפורס מן המי טומא ת"ל בנבלתם מה נבילה גידן ועלמות אף אבר מן המי כו' ועוד ז' פעמים (סדן פיסק) אינו בח"כ כאן רק לקמן בסך סדרה פ' יו"ד פ' וי"ו) בנבלתם ולא בעור שאין עליו חית צמר והעור משלים לחית או רועב או קיפה כו' יכול שאני מוציא אף עור שיש עליו חית צמר הנוגע כנגד העור מאחוריו לא יבא טומא ת"ל יטמא. בנבלתם. ולא בעלמות וגידן וקרנים וטלפים. יכול אפי' בחיבורן ת"ל יטמא: בנבלתם. ולא בקוליא סחומה יכול אפי' נקובה ת"ל יטמא: בנבלתם. ולא באלל המפחד. יכול אע"פ שהוא מכוסם ת"ל יטמא. בנבלתם. ולא בעור המפשיט בשטח כדי אחזה. יכול שאני מוציא פחות מכשיעור ת"ל יטמא. בנבלתם. ולא בכשי חללי זחלים שג"ג עור שאינם נוטמא לא במגע ולא במשא דר"ע ר' ישמעאל אומר כו': יטמא. ואינו מטמא בגדים: והש'. חלמד שהשט' מטמא בגדים. בגד להוציא את הכיסא יכול בגד גדול לכן שטמא בגגעים ובזב. גדול לבד לכן קטן מניין כו' ת"ל בגדיו ריבה. מניין לעשר' שאר כלים כנגדי' ת"ל יכנס א"כ למש נאמר בגד. בגד הוא מטמא ואין מטמא אדם וכלי חרס. [ור"ל דכח' יכנס פרט לכלי חרס בגדיו פרט לאדם]. טמאים. חלמד שמטמאים זה עם זה. יכול נבילה עם מח ת"ל הם. כל הנגע בהם כו'. להביא בהמה טמאה שלא תהא שמיטה מטמאה (ר"ל מטמא' נבילה) סוּך. זה הקוף. כל סוּך. לרבות את הקופד וחולדת הסנאים ואדמי השדה וכלל הים. בכל לרבות את הפיל [ר"ל כמו בית צבית כו' ונראה שכונתו על בית הדיעה וכן בית של בכל על הפיל הגדול שבחיות והוא ידוע בעבור גדלן]. המיה וז' חיה טהורה. ההולכת על ארבע זו חיה טמאה. טמאים. כלעיל שמטמאין זע"ל לעין טומא' יכול עם מח ושרן ת"ל הם. יכול לא יטמאו מחמת ענאם במגע (ר"ל אם נגעו הבגדים בנבילה) ת"ל כל הנגע כו' בין אדם בין כלים. יכול יטמאו מחמת ענאם במשא (ר"ל אם הבגדים נשאו את הנבילה) ת"ל טמאים המה לכם ואין מטמאין לא אוכלין ולא משקין ולא כלים במשא. והטשא ולא המשא: חס. זה מג' דברים שנתקשה מהם עד שהראה לו כו' (מנחות כ"ט ע"א): חס. להביא דמו שטמא כבשרו. יכול שהוא מכסיר את הורעים ת"ל לכם. הטמאים. לאסור זיקן ורועבן (חולין ק"ב ע"ב). בשרן. להביא את הטכצר שמצוי בשר ומצוי אדמה שטמא. על הארץ. להוציא את שבים. הסורן. לרבות ירד לים שטמא. דבר אחר הסורן להביא ספק טומאה ביבשה שהוא טמא. על הארץ. להוציא ספק טומאה בים שהוא טהור (אינו בח"כ רק במיר דף ס"ד ע"א) והב' למינוהו. להביא חבצרב ופלים וסלמדריא. וכשהי' ר"ע מביע לפסוק זה ה' אומר מה רבו מעשך ה'. יס בחיות כו': האנקס. זו ילא כתרמומו. תשמת זו חוות (גי' הערוך בלוח או בולח) ששנרעים: אלה הטמאים לכם בכל השך. אין לכם טמאים בכל השנרעים רק אלו לפי שכתב ולא חטמאו בהם לטומאת הגויים יכול אין לי אלא בעלי העלמות כו' הטמאים לרבות את עורוהיהן כבשרן יכול של כן ת"ל אלה. האנקס כו' למינוהו. הפסיק הענין ור"ל דג' חיות אלו. לכם. בכל. השך דרש הטמאים עם כל א'. לכם. על עורוהיהן דאין להשתמש בשך רק בעור כחשר'ל שחונה שרים כו'. בכל שמטמאים כו'. השך. לרבות ביהם טמאים שמטמאים זע"ל צמר עם צמר דם עם דם עם צמר בין מין א' בין צ' חיים. טמא לרבות צינת השך. יכול אפי' שלא רקמה ת"ל השך עם שך משרקמה אף בולא משרקמה. יכול אפי' סחומה ת"ל הנגע את שאפשר ליגע וכמה חייקצ כשעורה שאפשר ליגע כשעורה. כל הנגע בהם במחם. להוציא בחייהם. בהם אפי' שחוטין. בהם יכול בזכין ת"ל מהם יכול במקצתן ת"ל בהם. כיצד במקצתו שהוא כולו כבעדשה שכן חומט בזהלחו כעדשה ד"א בהם מהם (אינו בח"כ רק במד' ר"ו ע"א וע"ש) בלחין. מטמאין מקנאם אבל יבשים או נשרפו נריך להיות כלו: וכל אשר יפל עליו מהם. בהם הכחוב וחבר אס במיתחן או באבר מן המה הרי אומר אלא באבר מן המי יכול אפי' תלי צו כשערה ת"ל אשר יפול כשפול. יכול צמר מן המי מטמא ת"ל במוחם מה מיתה גידן ועלמות אף אבר כו' ובש"ס ילף מכל הנוגע בהם במוחם מיתה ששה רפול. ומכל אשר כו' במוחם כעין מיתה שטמאין לחין ואין מטמאין יבשין [חולין ע"ד ע"א]

אדרת ויקרא אליהו ל

ע"א וע"ס בחוספ' ואעפ"י דבש"ס חשמע להיפך היינו לפי ס"ד חזל לפי המסקנא אינו כן כל כלי. כל לרבות דרור העגלה וקוסטת המלכים. מכל. להוציא כלי שמחוקת ארבעים סאה בזה סהם כוריים ביבש. כל כלי עץ. להביא שולחן וטבלא דחלבקי. מכל כלי עץ: להוציא סולם וקולב ומטרס ומס ראי' ח"ל או סק מה סק מיוחד שמחמם את האדם ואת מחמשי האדם אף אם מרבה בו' ומוציא בו' (סך פיסקא עד או עור אינו צ"כ רק בשבת כ"ז ע"א וס"ד ע"א) או צגד. צגד אין לי אלא נמר ופסחים. שאר צגדים מניין ח"ל או צגד. אין לי אלא צגד שלם. צגד ג' על ג' מניין ח"ל או צגד. אריב כל שהוא מניין ח"ל או צגד. או עור יכול אף עורות צ"ל צגד מה צגד מין הגדל בארץ אף עורות בו' ומניין כשחביר לו מן הגדל ביבשה שהוא מקבל טומאה ח"ל או עור. או סק. מה סק טווי ואריב להוציא הכלים ומשימות יכול שאני מוציא אף קלקלי וחבק ח"ל צמח וכל מעשה עוים להביא קלקלי וחבק אין לי אלא מעשה עוים מניין ומצב הסוס ומצב הפרס ח"ל או סק. ומניין ליתן את של זה בזה ח"ל צגד או עור לג"ס. כל לרבות עורות אהלים. כלי פרט לרצועות עורות וסדלין. אשר יעשה לרבות סקלע והקמיע והתפילה. מלאכה. פרט לעור מזה וחיפוי. בזה. פרט לחפוי כלים. מלאכה בזה. ולא העושה מלאכה באחרים להוציא עול ועבות. צמים בו'. ולסך הוא אומר וצא השמש וטבר מה ציאת השמש כצאת אף ציאת הכלים כצאת. וטמא. יכול לכל ח"ל וטבר יכול לכל ח"ל וטמא הא כיצד טבור למלין מצב"י ולתרומה משחמך: כלי חרס. מניין לשביר כלי חרס ח"ל כל כלי מניין לרבות כלי נחר ח"ל וכל כלי בו': אשר יפל מהם בו'. להוציא חרעול שבלע את השך ופל לאויר החנור שהוא טבור: אל חיכו. חיכו מטמא ולא אחוריו. יכול אף כלי שטף מטמא באוירו ח"ל כלי חרס אל חיכו ולא כלי שטף: כל אשר בחיכו יטמא. מכאן שמטמ' באוירו מניין שטמא מאוירו ח"ל חיכו חיכו לג"ס: חיכו. ולא חך חיכו מכאן אחרו הציות בו' יכול אפי' נקב ח"ל כל אשר בו'. יטמא. ר"ע אומר טמא לא נאמר אלא יטמא ליד על שני שטופה שלשי בחולין: ואחרו חשברו. מלמד שאין לו טהרה אלא שצירס ד"א אחרו אחס שובר ואין אחס שובר לא אובלין ולא משקין על טהרתן: כל האכל. להביא חווקף נמיד פתיל צביל שטף. מכל האכל. פרט לחווקף נמיד צב"ס ונתון לחוך החנור. האכל. אוכל מטמא באוירו של כלי חרס ולא כלים. האכל. אוכל אדם ולא אוכלי בהמה. כל האכל. להביא שחישב עליהן למאכל האדם. אוכל בו' יטמא. מלמד שמיטמא צב"ס יכול שמיטמא לאחרים צב"ס ח"ל אשר יאכל בצביה. אשר יאכל. פרט לאוכל סרות. אשר ישחה. פרט למשקה סרות. אשר יבוא עליו מים. אין לי אלא מים שארי משקין מניין ח"ל וכל משק' בו' מה ח"ל מים מה מים שאין לו שם לוי וכן ז' בו'. אין לי אלא שמיילאן מניין אפי' ירדו מאליהן ח"ל אשר יבוא עליו יכול אפילו שלא חישב עליהן ח"ל אשר ישחה מניין אפי' חישב עליהן לגבל צבן את הטיט ולהדים צבן את הכלי ח"ל אשר יבוא עליו יכול אפי' שחישב שירדו לבדור' שיחין ומעור' ח"ל אשר ישחה: בכל כלי. מה כל מיוחד שהוא חלם מן הקרקע. עליו. על מקלחו. יטמא. שאין אוכל מטמא אוכל (פסחים י"ד ע"א): מנבלחם. ולא ענמות ושינים ופטרס ושער שלהם. תנור וכירים. מה כירי' שלם אף בו' [ור"ל דנקרא כירים ע"ש שפיתח ב' קדרות חסו דוקא כשהוא שלם] [עיין בפירות הרמב"ם פ"ה דכלי חשנה ז'] מכאן אחרו תנור שטמא כיצד מטכרין אותו בו' חלקו לשנים בו' וסן שויים בו' תנור שצא מחוץ בו'. תנור. יכול אפי' חדש ח"ל כלי חרס מה כ"ח משתגמור מלאכה בו'. יתן. פרט לשאין לו נתיבם כגון תנור וכירה של אבן ושל מחבו' מכאן אחרו בו'. יתן. יכול יותן ודלי ח"ל וטמאים יסיו לכם מקיים צטומאלתן אם רוגה. טמאים אפי' צטאר נמל (שבת קכ"ה ע"א). לכם. כל שהוא לנריכס לרבות ידות הכלים מכאן אחרו אבן היוצא בו' יכול שאני מרבה יותר מחשיבור ח"ל בס: מעין בו' חוקס יכול אפי' חילא כצחפו ח"ל מעין. אי מה מעין שאין בו תפיסה ידי אדם ילא הכומח קנקנים בראש סג לנגבם ונחמלאו מים ח"ל

אדרת ויקרא אליהו

וזור יכול אף זור שבספיל ח"ל חקוק מה חקוק שחקרו בקרקע כו' מעין חקוק מעטות וזור
 ריבם. יכול מה מעין בכ"ס ובזוחלן אף חקוק בכ"ס ובזוחלן ח"ל אך. ומעין אס טמא יטכרמו
 ח"ל וחקוק מים יבי' טכור. ומעין שאין חקבל טומאה ח"ל וזור יבי' טכור. ומעין שמקוק
 מטכר את החקוק זור את הזור את החקוק חקוק את הזור ח"ל מעין יבי' טכור כו'.
 ומעין שהחיתו בטכרה ח"ל יבי' טכור החיתו בטכרה. (אזיזי בח"כ רק בזבחים כ"כ ע"ב).
 ונגע בזבחים טמא. אפי' נגע בתוך המים. ונגע. בזבחים הם מטמאים ולא בזבחים: וכי יפל
 מנגלתם. דומיא דנגלתם פרט ליבש שאין מטמא (מה ר"ו ע"ה) (ובש"ס יליף ליבש מנגלות' כו'
 (ומנגלתם ריבם לאבר מן הכי סיבא עליו בשר גידין ועצמות) מנגלתם לרבות כלי עגס. ר"י צו
 של ריב"ב חו' וכל מעשה עוים לרבות כל העשוי מן העוים אפי' מן הקרינים וטלפאי ועצמות
 ומנגלתם יליף שאין מטמא מחיים) על כל זרע כו' (אזיזי בח"כ רק במזלין קכ"א ע"ה) מה
 זרעים שאין סופן למטא טומאה חמורה אף כו' פרט לעוף טכור שסופו למטא טומאה חמורה
 שאין לריק הכשר. (מזלין ק"ט ע"ב) זרע כדרך שחמא לרעים: מעין לרעים טמאים שרען
 שטכרו ח"ל אשר ירע טכור יכול אעפ"י שלא השרישו ח"ל הוא: וכי יתן כו' הרי זה בא ללמד
 שאין השרץ מטמא הזרעים אלא לאחר הכשר. וכי יתן. יתן דומיא דיתן מה יתן דמחא ל'
 אף יתן דמחא ל'. מים מעין לעשוה שאר חשקין כמים ומחשבה כמחשבה נאמר כאן מים ונאמר
 בכלי חרס מים מה להלן כו'. מים על זרע. אין לי אלא בזמן שמים ע"ג זרע נתגבז מעין ח"ל
 ופל כו' טמא. ופל מנגלתם. פרט ליבשה שאין יכולה להשרות. לכם. כל שהוא לנרכיכם
 לרבות סידות מכאן חמור ד הפרכול כו' יבי' אעפ"י שבססן בגורן ח"ל הוא: וכי ימות. מחה
 חו'. מן הבכמה. פרט לטריפה ששחטה. אשר היא לכם. להביא בהמה טמאה שמטמאה
 במחא: לאכלה. להביא בן שמה שלא חסא שמיטתו מטכרתו. הנגע בזבחה כו': והאכל מנגלתם
 כו' עיי' רש"י ז"ל: שקן הוא לא יאכל. עיין רש"י ז"ל: עד כו'. להבי' הדומה לדומה. לכל השרץ
 כו' להביא החולטני שבטיקרי הזוחים והאילנות. ד"א לרבות אפרוחי שלא נפתחו עיניהם (בינה דף
 ו"ו ע"ב): אל חשקו כו' בכל השרץ כו'. לרבות את שבפירות אס פירשו לארץ ומזו שאסורין:
 ולא חטמאזו בהם ונטמאם בהם. מכאן רמז לטומאת הגוים. אין לי אלא טומאה חמורה. טומאה
 קלה מעין שפוסלת הגוים ח"ל ונטמאם בהם. בהם ולא במלכין כו' בח"כ נר"ל דלאו ולא חטמאזו
 קאי אנוכל בהמה טכורה דהוא לאו שבכללי' כח"ס רש"י ורמז שטמא באכילתו וקאמר ונטמאם
 למד על אוכלין ומשקין שטמאזו בנבילה שטמאזין את האדם ור"ל ד"ס בהם דבר כנגע בנבילה
 ח"ס בגמרא. (יומא דף פ' ע"ב) ונטמאם בהם מכאן רמז לטומאת הגוים שפסול דקרא על
 טומאת הכהן ואחר בהם פרט לדון ומלבן דטכורין מטומאת נבילה ואוכלין הטענין בהן
 טומאת. ולא חטמאזו בהם ונטמאם בהם ולא חטמאזו את כו'. ג' טומאות. (יומא דף ל"ט ע"ה)
 אדם חטמאזו ענינו מעט מטמאין אותו הרבה. חלמט' מטמאין אותו חלמטלה. בעו"ז מטמאין
 אותו בעו"ב. וכן ג' קדושות כאן והתקדשתם. והייחם קדושים. כי קדוש אני. אדם חקדש
 ענינו מעט. חקדשין אותו הרבה. חלמטה. חקדשין אותו חלמטלה. בעו"ז. חקדשין אותו
 לעו"ב: כי אני ה'. כשם שאני קדוש שאני ה' אלהיכם. כך והתקדשתם קדשו עניניכם חלמטה.
 כשם שאני פרום כו'. (ברכות ל"ב ע"ב) והתקדשתם זו מים ראשוני. והייחם קדושים זו מים
 אחרונים. כי קדוש זו שמן. אני זו ברכה. ולא חטמאזו כו' בכל השרץ הרמז על הארץ. אעפ"י
 שאינו פרס ורבה: כי אני ה' חלמטה כו'. על מנת כן הולאחי אתכם מארץ מצרים. שכל המודה
 בעול מצתי מודה ב"מ וכל הכופר בעול מצתי כופר ביצאת מצרים: דל' מצות ה' בעשה וג'
 בלית. בלית. ובחשקולת. וברצית. ובשרים. נאמר יצאת מצרים ר"ל אני הוא שהבחנוי בטפס
 של זכור כו'. אני הוא שמבחיין בחולה קלא חילן בבגדו ובטומאן משקולת במלח. ובחולה מעותיו
 בנכרי. ובמערב קרבי דגים טמאים עם קרבי דגים טכורין ומוכרן לישאלא: להיות לכם לאלהים.
 בע"כ. והייחם קדשים כו'ל: (מכאן עד הכשירו בסי' אחד. עיין במזלין כ"ו ע"ב): זאת חזרת
 בבמה

✱

תזריע

בני ישראל. ולא נכרים. אשה. לרבות גיורת ויש"ו ואינה משוחררת. כי חזרע. מחוקי שמרעת
פרט ליואל דופן. וילדה. פרט לשילה לפי הדיבור יכול להוילד את שטיצרה לפי הדיבור.
ח"ל חל אין הדבר תלוי אלא בלידה. וילדה. לרבות אפי' לא כלו לו חדשיו: סמל ופיר מורקס
ושלח ויואל ומחוך מניין ח"ל חזרע וילדה כל זרע שחלד. זכר. לרבות את המת. יכול אף
המפלת כמין דגים חגבים שקיים ורמשים ח"ל זכר מה זה מיוחד שיש בו מותרת אדם כו'.
וטומאה. ולא הולד טומא יכול המפלת גוף שאינו מחוך ושיש לו ב' גבין וב' שדראות יבא אמו
טומאה לידה ח"ל וטומאה כו'. וביום השמיני. מה זה מיוחד שראוי לברית שמונה ילא כו'.
בצ"כ איחא לברית שמה אולם בגמרא מה דף כ"ד ע"ג הגירסא כמו כאן ועיין
בק"א וילדה כו'. וטומאה כו'. שחשפור שבעה לולד אחרון. שבעת ימים יכול מחפרין. ח"ל
ימיו דתה מה שם סמוכין אף כאן סמוכים ומה ימי דתה שאין ראויין ליבב אין ספיר' ו'
עלין לה אף ימי לידה' כו'. טומא. לרבות את בועלה ולרבות את סליחות ולרבות את היולדת
בזב סלריכה ו' נקיים: וביום השמיני יחול בשר ערלתו. וביום ולא בלידה. וביום. כל היום כשר
למלה אלא שזרין כו'. אין לי אלא הנימול לשמיני. לחשיני כו' ויאר כל הנימולין מניין שיבא
ביום ח"ל וביום וביום אפי' בשבת. יחול בשר. אפילו יש שם בהרת יקח. ערלתו. ודאי דומ' שבת
ואל ספק ואמרוגיו' ועל צה"ש. ועל מחול. שצ"א נריך להטיף כו': ושלשים. יכול מחפרין
ח"ל יום מה יום כלו כח' כו'. ושלש' יכול אפי' מחפרין ח"ל ושלשים מה שלשים סמוכים אף
כו'. תשב. להביא המקשה בחור ו"א יום שהיה טהורם יכול אף צימי מה ח"ל דוחה טומא.
בכל קדש. יכול אף מעשר ח"ל ואל המקד' מה מקד' שיש בו נטיל' נשח' כו'. יכול מה מקדש
שחייב כרת ילא חרומ' ח"ל בכל קדש. יכול מה קדש צנניעם אף מקדש דוקא צנניעם ח"ל
לא תבא. (אינו) בצ"כ רק הוא דעת ר"ל דלוקה על העניעם והוא צנניעם דף ע"ה ע"א וזכרים
ל"ג ע"ג. זכות ו"ד ע"ג) בכל קדש כו' ואל המקדש. מה מקדש שיש בו נטילה ושמה אף
קדש ואינה זה אכילה ואפקיה רחמנא בלשון נעימה לחייב ל"ח על נגיעה. ואל המקדש לפי שנאמר
ובזרעם כו' בטומאם את מחשבי. יכול אפי' מחזוריו ח"ל ואל המקדש לא תבא. אין לי אלא
יולדת הקלה שאר טומא' מניין ח"ל למעלה בני ישראל הרי בני ישראל כיוולת שאין מטמאין אלא
מחובו: עד מלאה ימי טהרה. לרבות שמונים של נקבה: ואם נקבה. אין לי אלא נקבה טומאם
ואמרוגיוס מניין ח"ל ואם נקבה חלד אין הדבר תלוי אלא בלידה (אינו) בצ"כ רק צנניעו' ו'
ע"ג) רש"א חלד לרבות לידה אחרת ומה היא יולא דופן כו' ורצון כו'. (מה ח"ס ע"א) שבעים
ב' שבעות: תשב. לרבות המקשה בחור שמוני' של נקבה שכל דמיס טהורים עד שתגלה הול
ור"א מטמא כו'. ובמלאה כו' תבא. אינה מצינא בחור מלאות ואם ביניה לא ילאה יכול לא תבא
על ולדות הראשונת ח"ל תבא. לכן. על כל בן. לבת. על כל בת (אין) בצ"כ רק צנניע דף

אדרת ויקרא אליהו

ח"ס ע"א) ורש"א לכן מכל מקום. לבת חכ"מ אפי' טומטו' ואחרוניים. או לבת. לכביא המפלת
 אור לשמונים ואחד שבש"א כו'. בן שנתו. שנתו שלו ולא שנה של חנין עולם. או חר. או זה או
 זה ולא בהמס. אל פתח אהל מועד אל הכהן. מלמד שמטפל בו. וסקריבו. אחד לבד מעבד
 ואחד ח"ל וכפר מה מכפר בכ"מ מטמא שגא' למטה ח' למטמא וכפר. וטכרס. לאכול בזמנים
 מחוקר. שכל דמים איש אהל מן החוקר. דמיה דמים הרבה האדו' והסמור בו. זאת חורת הויולת
 (עד אלב בחד עזורה. אינו בח"כ רק בחד ח"ס ע"א) מלמד שמציבה קרבן אחד על ולדות
 הרבה. יכול חביא על לידה שלפני מולדת ועל לידה שלאחר מולדת כאחת ח"ל זאת ורבנן אי
 מחא סד"א ס"מ בחרי עיבורי אלב בחד עיבורא בחד קרבן סגי ח"ל לכן או לבת: אחד. לפי
 שגא' האחד מטמא שאם הביאה מטמאה תחילה חביא עולתה ומין מטמאה ומין שאם הביאה
 עולתה תחלה מטמאה חביא מטמאה ח"ל ח' לעולה. ח' לעולה וא' למטמא לא סקדימס
 בו. עיין רש"י ז"ל. ולקחה (אינו בח"כ רק ביומא מ"א ע"א) ולהלן הוא אומר ועשה הכהן
 מלמד שהקנין מחפרשת בלקיחת בעלי' או בעשיית הכהן: אדם (אינו בח"כ רק בחד דק מ"ד
 ע"א) לרבות אפי' חיות בן יומו שמטמא בנעשים. כי יביס. מן הדיבור ואילך. בעור בשרו.
 הואיל ואמר ישער בנעט הפך לכן אין לי אלא מקום שראוי לגידול שער מקום שאין ראוי
 ח"ל בעור בשרו ריבה. ספחת טפילה לשאת ולבהרת וכו' לדברי חכמי' (ולר"מ ספחת זו שמי'
 לבהרת ומראהו עמוק שני' לשאת) ומראה בנעט עמוק לרבות מראה רביעית. הוא פרט למחיש'
 וביס. שחוטטופן זג"ל. בעור בשרו. של נראה. מכאן אמרו וכו' ומכאן אומרי' בציטוי. לנעט.
 מלמד שחוטטער חמוט. אחרי' רואין ומחטטערין מניין ח"ל לנעט. לרעה. כגרים. וסובא אל אהרן.
 מניין שאף לכהן אחר ח"ל הכהן. מניין לרבות בעלי חומין. ח"ל חבינו. יכול אף חללים ח"ל
 הכהנים. ומנין לרבות כל ישראל ח"ל או אל אחד. ח"כ מה ח"ל חבינו הכהנים שטומאה וטכרס
 ביד כהן. כיצד חכם שבישראל רואה ואומר לכהן אפי' שוטט אומר טמא וסובא אומר טמא
 אומר טכור וסובא אומר טכור. ד"א לפי שהוא אומר על פיהם יביס כל ריב וכל נעט
 מקום ריבים לנעשים מה נעשים ביום אף דייס ביום ומה ריבים שלא בקרובים אף נעשים שלא
 בקרובים יכול מה ריבים בג' אף נעטי' בג' ח"ל או אל אחד שכהן ח' רואה: ורלס הכהן
 שיהא עיניו בו בנעט שרואה אותו. בעור הבשר. שיראה כל הבשר עמו כלו כאחד. ושער.
 חוטט שער שמים: ושער בנעט. להבי' את שבתיו וסובא חוטט לו פרט לשחין לו וסובא בחוסי.
 בנעט הפך לכן. ולא הקודם מכאן אמרו חס בשרת קדמה בו: ושער בנעט הפך לכן. מכאן
 אמרו ב' שערות עיקרן משמיר וראשן לכן טכור עיקרן מלבין וראשן משמיר טמא: ומראה
 עמוק. ולא מחשו עמוק. ומראה בנעט עמוק. ולא מראה שער לכן עמוק. נעט וכו' ורלסו
 בו' מניין שאין חסגירין וכו' יכול ל"י הרי את מוסגר בזה וזוה ומוחלט בזה וזוה בו' ח"ל נעט ורלסו.
 לרעה ורלסו: ורלסו. כלו כאחת שאם היה בראש חוטטו ובראש אלנבט ושופט הילך וסילך
 טכור מכאן אמרו כ"ד אברים שאין מוטמאים חשום מחי'. וטמא אחו'. פרט לחולש סימני
 טומאה עד שלא בא אל כהן: בשרת לבנה. מלמד שבהרת לבנה ומין לשאת ח"ל למטה שאת
 לבנה ומין לשאר מראות ח"ל ואם בשרת יכול שהיא שלישי למראות כסם שהיא שלישית לכחוד
 ח"ל לבנה היא היא לבנה ואין למעלה חומה וכמה לבנותיה כשלג שגא' מטרעה כשלג. יכול
 הכל מראות שלג ושאר מראות טכורין ח"ל בהק טכור חמוט ולמעלה טמא. ושערה ולא שער
 מחייחה מכאן אמרו בשרת כגרים ובה מחי' כעדשה ושער לכן בחיך מחיים טמא חפני שער
 לכן. הלכה שער לכן טמאה חפני מחיים. ור"ש מטכר בו: ושערה. ולא שער מקנחת מכאן
 אמרו בשרת היא ומחייחה כגרים ושער לכן בחיך הכהר' הלכה מחיים טמאה חפני שער
 לכן הלכה שער לכן טמאה חפני מחי' ור"ש מטכר. ושערה לא הפך לכן. הא יס בה שער
 שחור אינה מוחטטת מכגרים וכו' ששערות לבנות ואפי' כן הרבה: ביום. ולא בלילה יכול כל
 מראה היום כשר ח"ל לכל מראה עיני ככהן. מה כהן פרט לשמשך מאור עיניו אף היום
 מכאן

אדרת ויקרא אליהו לב

מכאן אמרו רואין את הנגעים בשמירת כו'. עמד בעניונו. שאם העין וכסה. כסה והעין הרי היא כמו שהיתה. לא פשה. שאם כנס ופשה. פשה וכנס הרי היא כמו שהיתה. וסגירו כו' שנית. שיום ז' עולה לכאן ולכאן בין לפניו בין לאחוריו: וראה הכהן כו' שנית. כסן שראה בראשון ואם מחר רואה כהן אחר: והנה כסה. יכול למטה מחר מראות ח"ל הנגע. הנגע יכול במראיו ח"ל והנה כסה הא כיצד מן הכסה ולא לתקט מחר מראות. ולא פשה כו' מספחת. אעפ"י שלא נהטנו מראים. וכנס בגדיו. מלמטה חשכו ומוצק. וטבר. מפרש ופרימה וחגלחת ופפורים. [הוא במגילה ח' ע"ב וע"פ דרש"י] ד"ל וטבר טבור השח' מלמטה צביצה למפרע. ואם כו' יכול יאה מסולק ח"ל ואם חפשה טמא. אין לי אלא כמחר' שלא כמחר' מניין ח"ל ואם כו' יכול הפשיון מטה' בתחיל' ח"ל אחרי הראונו אל הכהן יכול אם רואה הכהן שפשה וסולק חקק ח"ל לטברתו אינו מקק אלא חשט שרואה אותו אם לטברתו אם לטומאה: נרעת היא. נרעת מלמד שאין הפשיון מטה' אלא בד' מראות. היא פרט לפששה לבסוף: נגע כו' למדנו לשאת שטמא במחיה מניין לכל שאר המראות ח"ל נגע נרעת. כי חסיה ששה פעמים: [הוא בח"כ רש"י ס' נגעים וז"ל פ"ו פעמים היינו ח' תחילת נגעים ב' כאן ג' גבי שמין ד' גבי מכה ה' גבי נגעי ראש ו"ו גבי צהק] פרט לקודם הדיבור. ופרט לנכרי עד שלא נחגיג. ופרט לקטן עד שלא נולד. ופרט לקטן וגלגל: ופרט לראש חקן עד שלא נקרחו ופרט לשמין ומכה וקדח המורדין. בלדס. להביא את הבא כלו לכן שהמח' מטה' וראה כו' קראו לו לראות נגע ח' ואם בו נגע אחר מניין שזקוק לו ח"ל וראה כו'. והוא הפכה. ולא שהפכה חזרתה זו שער פקודה שעקביא בן מהללאל מטה' והכחיש מטכרין א"ר עקיבא כו'. והוא הפכה כלה את כלה ולא כלה את מקנהה כיצד בהרת כח' גרים ובה שעה אחת כו'. שער לכן משיט שער שם מחיה יכול כ"ס ח"ל שער לכן ומחיה מה שער לכן מקום ב' שערות אף מחיה כו'. יכול עד שהחל בה שער לכן ומח' ח"ל נרע' נטתה היא. היא טמא' וא"ל ד"ל לסעוד ח"כ לחם נאח' שער לבן ומח' עד שיבא בה לקבל שער לכן ומחיה יכול שער לכן מחר זה ומחיה מחר זה ח"ל צאח' עד שהחל מנוצרת הא כיצד ב' שערות חכל רוח מרובעות ומחל ל"ו שערות מקום בהרת כגרים מרובע. בשר מי ולא הבוסק: נרעת. בנן אב לכל נרעת שכן כגרים. נטתה. מלמד שהיו מטה' למפרע. (ר"ל אף אם קדחה המחיה לבהרת) היא. מלמד שטמא הפוכה: וטמא הכהן לא יסגר. אין מסגירין את המוחלט. לא יסגר כי טמא. אין מחליטין את המוסגר. ואם פרוח חפרה. אין לי אלא הפורה בבת אחת. פורה' ומחרת מניין ואין לי אלא מוחט למעלה מוחט למטה מניין ואין לי אלא מטה' לטבור' מטה' לטמא מניין ח"ל ואם פרוח חפרה ח"ו. אין לי אלא פרימה מטכרת צאח' צאח' מראות מניין ח"ל לנרעת: וכסחה לנרעת. ולא הבוסק: את כל עוד הנגע. עוד הראוי לקבל נגע. פרט לשמין ומכה המורדין או אינו אלא עוד הראוי לקבל נגע כגרים דוקא ח"ל כלו הפך לבן: מראה עיני הכהן. פר' לבית הסתרי': לכל מראה עיני. פרט לבסן שחשך מראיתו מכאן אמרו כו'. את כל בשרו. להביא בין אצבעות ידים ורגלים. ד"ל מניין לפרט בכלל אצל לא כח' עדשה סמוך לראש או אקן לשמין או למכה כו' ומחר ראש חקן ונקרחו השמין ומכה ונעשה נרעת יכול יאה טבור ח"ל את כל בשרו עד שחפרת בכלל. אין לי פרימה מטכרת אלא לאחר חליטת מח' בחמלה. מניין לאחר החלט מחיה בסוף שבע ראשון בסוף שבע שני לאחר החלט שלאחר הפטור וכן בשער לכן ובפשיון בכלל ופרימה בסגר ח"ל וטבר לרבות את כלן: הוא. ולא הפורה מן הטבור: וביזים. יש יום שאתה רואה ויש יום שאי אתה רואה מכאן אמרו חקן כו' עיין רש"י ז"ל: וביזים הראות זו. בא למד על ראשי אברים שנתגלו שיהיו טמאים, יכול כ"ס ח"ל בשר מי מה בשר מי האמור להסן כעודשה אף כאן כעודשה כו' דר"ז כו'. זו. מניין אתה אומר פרט בכלל אצל לא בראש חקן כו' מחר בראש וכו' ונקרחו כו' יכול יאה טמא ח"ל זו בזהך אם מחר טמא הא אם מחר בראש חקן וכו' אין טמא. בשר מי המחר טמא ולא בבוסק המחר טמא ולא השער לכן: וטמא. בא למד על

אדרת ויקרא אליהו

על ראשי אברים שנתגלו שטמאים אין לי אלא אחר פריחת החלט בתחלת מחיה מניין אחר החלט מחי' בסוף שבע ראשין כו' ת"ל וראה הכהן הבשר הכי וטמאו לרבות את כלן. הבשר הכי טמא הוא לרעת הוא. הוא להוציא את הבשר כלו לכן שחזרו בו ראשי אברים שהוא טמור. אין לי אלא מחיר הפטור מחיר החלט מחיר הכהן מניין ת"ל טמא הוא לרעת הוא להוציא את כולן שטמור: או כי יסוב כו'. בא ללמד על ראשי אברים שנתגלו וחזרו ונחכסו שטמורים ומניין שאפי' מחיה פעמים נתגלו ונחכסו טמור ת"ל או. וספק ללבן. אפי' למראה בזה. אין לי ראשי אברים שנתגלו וחזרו ונחכסו שטמורים אלא לאחר פריחת החלט מחיה בתחלה. מניין אחר כו' ת"ל: וטמור הכהן את הנגע טמור הוא. טמור לרבות את כלן. הוא. להוציא את שבה כלו לכן בתחלה שהוא טמא: ובשר כו' שחין. יכול מורד ת"ל וגרפה יכול ללקח ת"ל שחין הא כיצד עד שתקרום בקליפת השום וכה"ל למטה לרבת השחין אין לי אלא טמא מאליו מניין לקח בעץ כו' ושלפי הדיבור בוכרי עד שלא נחגייר בקטן עד שלא יילד ת"ל שחין שחין ריבס. א"ל אלא שחין שיש לו היכן שפס' שחין שחין שחין ת"ל כו'. א"ל אל' צומח שמקלחו בזה' וכלו שחין כלו בשרת וכלו שחין מניין ת"ל כו' אפי' בכלו. בעורו אפילו בכלו: והיה במקום. שתקרום השחין לשלח כיצד היה כו' שאת לבנה חלקה בשרת לבנה אדומת פתך מעורב-בב' מראות לבן ואדום. מניין ליתן את האמור בשאת בשרת ואת האמור בבשרת בשאת ת"ל נגע לרעת: מראה שפל. מניין לרבות שום וגובה ת"ל ושלפי אינה כו': בשחין פרחס. אבל לא בעור הבשר אין לי שאינו פוסח לעור הבשר למחוס מניין ת"ל ואם תחתיה כו': ואם יראה. כלו כחמה. והנה אין בה. ולא צמח היותא מחמה יכול אפי' יש בה רוחב ב' שערות ת"ל והנה אין בבשרת כו'. חפשה. יכול הואיל וגאמר ביום השביעי ואם פשה כו' אין לי אלא פשין שמתמא בשביעי שמיני כו' מניין ת"ל פשה חפס' החליטו בשער לכן כו'. וטמא הכהן אחי. את הודאי הוא מטמא ולא הספק כיצד ב' שבאי אלא כהן כו': ואם תחתיה כו' לרבת. שיהא מקוין לרוב ויכיר: וטמור הכהן. ודאי ולא ספק: או בשר. חלק הכחוש. שאין שחין ומחוס מלטרפין זע"ל לא שאני ידוע אם שחין או מחוס הוא אלא כחאי גרים שחין וכחאי גרים מחוס: מכות. יכול מורדת וכו' ת"ל מכות אש וכה"ל לרבת המחוס כו' אין לי אלא נכוח בצור נכוח בגמלת כו' שלפי הדיבור כו' ת"ל מכות מחוס ריב'. לבנה אדומת' כו'. מניין לרבות שחר מראות ת"ל או לבנה: אם פשה חפסה. לרבו' אף לאחר הפטור. החליטו בשער כו'. לרע' ג' פעמים בפרש' זו לרעת כגרים. לרע'. ליתן את האמור בשאת בבשרת ואת האמור בבשרת בשאת. לרעת. ליתן האמור בשחין בשחוס והאמור במחוס בשחין. היא ג"פ. היא אין מטמא במחיה בתחלה בסוף שבע לאחר הפטור. היא פרט לשפחה לזבוב היא אין לה מראה חמישית: ואיש. להביא נתק בחור נתק דר"ע. א"ל אלא איש ואש. טומטו' ואמרוגינו' מניין ת"ל או: בראש או בזקן. מלמד שאין מלטרפין זה עם זה: מניין שאין פושין מחס אש ת"ל לרעת הראש או בזקן. בראש או בזקן. אפי' בא' מחס: מראהו עמק. מנין הסוס והגבוס ת"ל אין מראהו עמק א"כ מה ת"ל מראהו עמק מה מראהו עמק בדי' שמים כו' פרט לשחוקו אדם: וכו'. להביא את שחוכיו: שער נכוס. לא אדום ושחור ירוק ולבן והוא כחצית זהב: דק. לקוי קצר כו' יכול יהא מוסף על ד' מראות שבעור הבשר ת"ל וטמא אחי כו'. יכול יטמא מקום בשרת ת"ל נתק הוא. יכול תהא בשרת מטמא בראש ובזקן ת"ל לרעת הראש או בזקן הוא אין לראש חקן אלא נתק בלבד. נגע הנתק. אר"ס וכו': נגע הנתק. מה נגע בכגרים כו' וכשה"ל למטה נגע הנתק מה נתק שאין הפשין לחובו אף נגע כו'. ושער שחור. מניין אף לכן ואדום וירוק ת"ל ושער א"כ מה ת"ל שחור שחור מל' ולא נכוס ואם נכוס שאין מל' אחת נכוסה כו': אין בו. עד שיהא מבוזר מכלול אמרו ב' נחקים זה בזה זה כו': ושער שחר אין בו. הא יש בו טמור. או אינו אלא טמא כשה"ל ואם בעיניו וכו'. צום השביעי. ולא בלילה. ולא היה בו. רי"א שמתמא אפי' אינו ספק כו'. ומראה כו'. ולא מחשו: והתגלה. אין לרד' כהן ולא חער ואפי' מיר. יכול אפי' ספק דומס את המחיר

המיר ח"ל ואת הנחך כו'. לא יגלה. וכי מה יש בו. אלא סמוך לנחך ממש ב' שערות כו'. מניין לחלוט סימיו טומאה עובר בל"ח ח"ל ואת הנחך כו': וכנס בגדיו כו'. יכול חסולק ח"ל אחרי טהרתו. אין לי אלא אחר הפטור מניין אף בסוף שביע ראשון בסוף שביע שני ח"ל ואם כו'. החליטו בשער לבן והלך לו כו': לא יבקר כו'. מלמד שהשער הלבן החזיר לאחר הפטור שחטמא וסער להביא ופשיין חטמא זה בלא זה ואין חסגירין את החמוסב' כו'. בענינו אין לי אלא בענינו צעניו צו בענינו חלחלו מניין ח"ל ואם בענינו עמד וכו'. ושער שחר. מניין אף ירוק ואדום ולבן ח"ל ושער. נחם צו. אע"פ שאינו מבוזר אין לי אלא טומא בחמלה טומא בסוף מנין ח"ל שער שער ריבה. נרפא הנחך. להביא נחך בחוך נחך. טבור הוא. יכול ילך לו ח"ל וטהרו הכהן יכול אם אחר הכהן על טומא טבור טבור ח"ל טבור הוא וטהרו הכהן כו': צהק טבור. אין לי אלא חמוס אום מניין אף חמוס פסיון ח"ל פרט טבור הוא. יכול יטביר את הבהרת שינאה חמוס ח"ל צהק הוא יכול יטביר את הבהרת שסמוך לה ח"ל צהק הוא טבור הוא. הוא טבור ואין הבהרת היולאה והסמוך לה טבור: ואם. להביא נחך אוקן. ראשו מעכוו ואין הוקן מעכוו. מפאת פיו. מנין לרבות את הדעיין מכלן ומכלן ח"ל ואם מפא' כו': קרחת וגבס' מה קרחת שאין ראו לגל שער אף גבחת כו' פרט ט"ו חולי שאינו טומא. מניין לכל נס ונס ח"ל קרחת קרחת ריבה. איש קרחת חקקדק שופע לאחריו ואחרי גבחת חקקדק שופע לפיו. בקרחתו או בגבחתו. עבד לבן אדומס מלמד שחטמא צפתוק. נרעת. מלמד שחטמא בחמים. פרחת. מלמד שחטמא בפשיין. היא. שאין חטמא בשער לבן: לבנה אדומת. מלמד לשאת שחטמא בפחך. מנין לרבות שאר מראות ח"ל עבד לבן אדומס. כמראה נרעת עור צפר. צב' שבוטות ועור הצפר כו מה זו חטמא בפחך כו' ר' אומר מה עור צפר חטמא חלק כו'. נרעת. כגרים: איש אין לי אלא איש. אשה וקטן מנין ח"ל נרוע אם כן מה ח"ל איש לענין שלמטה איש פורס ופורע ולא אשה כו'. טומא יטמאנו הכהן. מלמד שטומאנו צכהן אין לי אלא זה מניין לרבות שאר מונגעים ח"ל טומא יטמאנו הכהן. הוא. להוציא שאר הטומאים. יטמאנו הכהן. להוציא אחר' שטומאנו מוגופן שאין חלי צכסן: וסלרוע. אפי' כהן גדול. פרוע. לגל שער דר"א רע"א נאמר הויה בראש ונאמר הויה צבגדים מה הויה צבגדים דבר שחך מוגופו אף הויה בראש דבר שחך מוגופו: ועל שפס יעטס כו' כאכל. וטומא כו'. אומר פרוס. אין לי אלא זה בלבד מניין לרבות שאר המונגעים וכל הטומאים טומא מח וצועל מה וכל המטמאין את האדם ח"ל וטמא טומא וכו': כל ימי אשר הנגע צו יטמא. לא ימים שהיתה צו בהרת ונקלס. יכול אפי' קלס מחכוין ח"ל כל ימי. מאימתי טהרתו ר"א כו' וחכ"א עד שחפרת צכלו. צד יסב. מניין לרבות שאר מונגעים ח"ל צד יסב. צד יסב. שלא יסבו טומאים אחרים עמו. מחך למחכ. מחך לג' מחטת. מוסבו. מוסבו טומא מחכין אחר הטומא עמוד כו' ר"י בגליה או מחך למחכ מוסבו והצבד לומר על הצבדים שטעוין שלח מחך לג' מחטת: והצבד. אין לי אלא צבד שלם. שלם על שלם מניין ח"ל והצבד יכול אפי' נמר גמלים נמר ארנבים וכו' ח"ל נמר ופשת' אין לי אלא שלם על שלם (ר"ל א"ל שנתמטט שא' צבדי' מלמא צבגעים אלא שלם על שלם. שלם על שלם וכו' צבד שלם מניין שלא יטמא צבגעים בשאר חיים וכו' צבצב כ"ו ע"ב) שלם על שלם מניין צבד שלם מניין ח"ל צבד נמר ופשתים. ד"א והצבד לרבות את הכלאים. אין לי אלא נמר ופשת' הצב צכלו או כלאים הצב צכלו. בחקתו מניין ח"ל והצבד. אריג כל שהוא מניין ח"ל והצבד. אין לי אלא שיש לו להיכן שיפסח אין לו להיכן שיפסח מניין ח"ל והצבד. יכול אפי' צבועין ח"ל צבד נמר או פשת' מה פשתים צבדייתו אף נמר צבדייתו. אין לי אלא צבוע צדי אדם צבוע צדי שמים מניין ח"ל לפשתים או לנמר מה פשתים לבנה אף נמר לבנה: או צבתי או צעבר. יכול אפי' של נפס וכצרה ח"ל לפשתים ולנמר. ומניין להוציא אף של שער ח"ל צבזר או צפשתים. יכול יטמא

אדרת ויקרא אליהו

מיד ת"ל בגד זה בגד משחמגר מלאכתו אף כוון משחמגר מלאכתו ואיזה גמר מלאכתו וכו'. יכול מוטמאין בכ"ס ת"ל והבגד זה בגד שיש בו שלש על שלש אף כו'. או צעור. יכול אף עור שזיס ת"ל צבגד זה בגד מן הגדל בארץ אף עור מן הגדל בארץ יכול שאני מוילא אף שחיבר מן הגדל בארץ ת"ל צעור. או צעור לרבות עור בהמה טמאה [איתו בת"כ רק צבגת כ"ח ע"ח] ושלקס ביד כסן קצן מכוון ועסה אחת מכן. ד"א צעור ריבה כל עור אפי' של שרצים. יכול מוטמא אפי' לצועי' ת"ל בגד זה בגד לכן אף עורות לבנים ר' יהודה אומר או צעור לרבות לצועים רש"א כחוב א' אומר צבגד וכחוב א' אומר צעור הא כידל לצועים בידי שמים מוטמא בידי אדם אין מוטמא. יכול אפי' עור מזה ומיפה ת"ל מלאכת עור: והיה הנגב כו'. יכול כל מראה ירוק ת"ל ירקרק ירוק שבירוקים אדומים צבאדומים. ירקרק או אדומים. מלמד שאינו מוטמא בפחד יכול לא יטערפו זע"ז ת"ל והיה. צבגד ולא הנימין אין לי אלא בגד שיש בו לעשיר כו' לא לעני ולא לעשיר מניין ת"ל נגע נרעת והראה את הכהן לרבות את כוון: נרעת. כגרים: כלי עור. להוילא עור רעועות וסמלין או יכול שאני מוילא עורת אהלים שכן כלים ת"ל לכל אשר יעשה העור למלאכה לרבות עורות אהלים: והסגיר את הנגע שבעת ימים. בחמלה. ביום השביעי. ולא בלילה. כי פשה. זה פשיון הסמוך בכל שהוא. ומניין לרבות את הרמקו ת"ל צבגד יכול כל שהוא ת"ל נגע מה נגע האמור להלן בכגרים אף כאלו כגרים ומלא פשיון הסמוך כ"ס והרמקו בכגרים והמחר בכגרים. נרעת מוארת עיין רש"י ז"ל. אין לי אלא מוחלט מוסגר מניין ת"ל נרעת כו' אי מה מוחלט ועשאו מוכין טמא ואסור בהנייתו אף מוסגר ק ת"ל נרעת מוארת טמא הוא: ושרק כו' צמח או צפסתי' עיין רש"י ז"ל. אין לי אלא להוילא אומריהו של זכב של שיראין שכן מנין מוטמאין בנגעים של ארגמן ושל זכורית מניין ת"ל אשר בו הנגע הראוי לקבל נגע וכו': והנה לא פשה כו'. וזה העמוד: וזה הכהן וכבשו. הווי צבגן וכיבשו בכל אדם: את אשר בו הנגע. עיין רש"י ז"ל: שנית. מלמד שיום השביעי עולה מן המניין בין מלפניו בין מוארתיו: והנגע לא פשה. עיין רש"י ז"ל וחכ"א טמא איתו אלא משום עומד הא מה אני מקיים והנה לא הפך הנגע את עינו והנגע לא פשה טמא בכל מין שהוא מוטמא לו: פחתת סיבא כל מראה שוקעין או איתו פחתת אלא כמראה שני (והא רכתיב לא הפך את עינו היינו שלא ילא מוארת הנגע אבל נשתנה וכו' מניין סיבא מראה שוקעין) כשהוא אומר היא הרי היא כמות שהיתה הא מה אני מקיים פחתת שהיו מראה שוקעין. בקרמחו אלו השחקים: צבגתחו אלו החדשים מכאן אחרו סגום שוראה צו הנגע כו': והנה כסה. למראה שני. או כסה למראה שלישי ת"ל והנגע הא כידל למראה ב' ולא למראה ג': וקרא. יכול קרא קטן ויקיים צו מוילא קריעה ת"ל אחו. יכול יימחו צמקומו ת"ל מן הבגד יתקנו מן הבגד. יכול יסליך את הקרעים לאשפה ת"ל באש חשרפנו: את אשר בו הנגע. לימד על כל הקרעים שטעונו שריפה נאמר כאן נגע ונאמר בסוף שצוב ראשון נגע מה כאן כסה למראה שני ולא למראה שלישי אף כסה צבגן שצוב ראשון שמכבשו למראה שני ולא למראה שלישי: ואם חרפה עור. אין עוד אלא מקומו מכאן שטולה עליו מלית אין לי אלא מקומו מנין לרבות כל הבגד ת"ל צבגד יכול אפי' כ"ס ת"ל עור מה ראשונה כגרים אף כו' אין לי אלא כמראה. שלא כמראה מניין ת"ל פרתח. או איתו אלא עד שתמזור ותפשה ת"ל הוא הרי הוא כמו שהיתה: אשר תכבסו. יכול יקיים צו מוילא כיבוס ת"ל וסר. יכול מלד זה ללד זה ת"ל מהם עד שיעקר מכולם: וכבס שנית. זה לטוהרו והראשון להסגר: זאת חורח כו' ונאמר זאת החורה לכל נגע כו'. מקיש כלם לבית מה בית מוטמא צביאה אף כו' אי מה בית טעון לפרים אף כו' ת"ל זאת: לטוהרו או לטמאו. כסם שמטה בארץ כך מטה צח"ל כסם שמטה לטוהרו כך מטה לטמאו: כסן שמטוהרו מוטמאו ואם מת כסן אחר רואהו:

אדרת ויקרא אליהו ד

מצרע

חורת לרבות בית עילמי'. זלח. פרט לזמח. חסיס. בזמן הס. חורח המטרע. חורס
אחת לכל המטרעין שהיו מציין קרבן זה כו'. ביום טהרתו. מלמד שטומאמו וטהרתו
ביום מניין האתו ותגלתו ושמיעתו לפרין ביום ח"ל חורח המטרע ביום. יכול אף ליקום נפרים
ושילוח נפרים וכבוס בגדים ורחילתו ביום ח"ל זאת ביום כו'. אל הכהן מלמ' שטומאמו וטהרתו
בד הכהן ומניין שמיעת נפרים וזוית דס נפור ותגלחא בכהן ח"ל חורח כו' יכול אף ליקום
נפרים וכבוס בגדיו ורחילתו בכהן ח"ל זאת. ביום טהרתו וכוונא כו' שלא יסבא. זאת חסי'
חורח המלר'. בהוייתו חסא הקדים מתן שמן [איו בת"כ רק במנחו' ה' ע"א] כו'. חורח
המלרע. אס נתנגע נגעים הרבה מציא קרבן א' דכתיב חורח המלרע חורח א' למטרעין
הרבה: [איו בת"כ רק בכריתות ט' ע"ב וע"ש בחוספות] וילא הכהן ורלס הכהן מת"ל לפי
שנא' וילא. יכול כהן שהי' לפנים מן המחנה ילא. ה' במים בנסרות ובמזדרות מניין ח"ל ורלס
הכהן א"כ מה ח"ל וילא הכהן כהן שאפשר להיות לפנים מן המחנה מטהר את המטרע ואין
כהן מלרע מטהר את המטרע. והכ נרפא. שהלך לו נגעו. נע. שהלך שער לכן. הלרעמ.
שהלכ המחי'. ומניין אפי' מקלחו ח"ל מן. מן הנגע אפי' מקלח שער לכן. הלרעמ אפי'
מקלח המחיה. מן הלרע. להביא את שפרחא בכלו שטעון נפרים: וזה הכהן ולקח. הטו
בכהן ולקחה בכל אדם. למטהר. לשם מטהר בין אים בין אשה בין קטן מכאן אמרו לקח
לאים כשרות לאשה. לאשה כשרות לאים. לבית כשרות למטרע. למטרע כשרות לבית. נפרים.
מיטוט נפרים שחיס א"כ מה ח"ל שחי שיהיו שחיסן שוות ומניין אע"פי שאין שוות כשר ח"ל
נפור נפור ריבס. מיות. ולא שמוטות. טהרות ולא טמאות ולא טרפות. ועץ. יכול כל עץ ח"ל
אח אי אחר יכול טרף ח"ל ועץ הא כילד זו בקעת של אחר: ושיני. יכול פיקס ח"ל חולעת
אי חולעת יכול כל נבעים ח"ל ושיני הא כילד זכורית טובה: ואזוב. ולא אזוב יין ולא אזוב כותלית
רומי ומדברי ולא כל אזוב שיש לו סס לווי: וזה הכהן ושחט. הווי בכהן ושמיעת בכל אדם.
ושחט את הפפור האחת. האחת משחיס האחת ברורה שבשחיס. האחת שאס מחס אחת מוסן
או שנעשית טריפה יקח זוג לשניה. האחת אל כלי חרס. ולא שחיס לכלי חרס. כלי. יכול א'
מן הכלים ח"ל חרש אי חרס יכול מקידה ח"ל כלי הא כילד זו פיייל של חרס. מים חיים.
ולא מלוחים ולא פושרים ולא מחזבי' ולא מים מנטפין. ר"א אומר מה מים שלא נעשה בסן
מלאכה אף כלי כו' (ור"ל דמקיש כלי למים) רש"א מה מים הברורים שבמים אף נפור הברורים
שבמינה חו קיפל ומקיש נפור למים: את הפפור החיס כו'. כילד הוא עושם טטל אחר ואזוב ושני
חולעת וכורכן בשירי הלשון ומקיק להם ראשי אגפיים ורלס הונב משל שיה ומה. דס. יכול
בדס דלוי ח"ל במים חיים אי במים חיים יכול עד שיהיו כלן מים חיים ח"ל בדס הא כילד מים
חיים שדס הפפור וכר בדס ושיערו חכמים רביעית. ומניין שאס נשפך הדס חמות המשתלחת.
מחה המשתלחת ישפך הדס ח"ל את הפפר החיה. את הפפר החי' יקח אחס עיין רש"י ז"ל.
הסמוטה. ולא המלוקה. הפפור על מים חיים. ולא כלי חרס על מים חיים: וזה. לאחר דו
של מטרע וי"א על מלחו. על המטהר מן הלרעמ שבע פעמים. ולא טומא חת שבע פעמים:
שבע פעמי' וטהר. הויית שבע טעון ואין טעון הויית שלישי ושביעי: וטהרו יכול יסא מסולק
ח"ל ושלח וכבס וגלח ורחץ. יכול יסא כלן מעכבין ח"ל וטהרו וגלחו למטה וטהר מה טהרס
האמור למטה בדברי' הנעשים בגופו אף טהרס האמור כהן דבררים הנעשים בגופו: ושלח.
שלא יעמו' בטר וציפו וישלחו' לים שלא יעמוד בגבנת וישלחו' לחדר שלא יעמוד חן לעיר וישלחנה
כלפי העיר: על פני השדה. שמוחרת באכילה לאחר שילוח: וכבס כו'. מלטה' משכב ומושב
וכבו' שני מלטה' בגדי' במגע. כל שער. מה שער האמור בימי ספרו פרט לבית הסתרי'
אף כו' האמו' בימי גמרו פרט לבית הסתרים: ורחץ כו' במים אפי' בתי מקום (ר"ל אף
שליט

אדרת ויקא אליהו

שאלו מ' חיי' ורחק כ' וט' ואח' יבא אל המחסה. רחל' גופו מעכבתו מליכנס למס' ואין פרי' מעכבתו כ'. מחק לאכלו. אין אכלו אלא אשמו שג' שבו לכס לאכלו: שבע' ימי' ולא ימי חלואו וכן יוחס לא ה' לעזיבו אלא בימי החלואו: כל שער. יכול אף בית הסתרי' ח"ל גבת עיניו מה גבת עיניו בגרסא אף כ'. מניין לרבות כיטס ואינו נראה פור ונרא' ח"ל ואח' כל שער יגלה חישוט וריבב עיין רס"י ז"ל. ראשו מה ח"ל לפי שגד' חער לא יעבר על ראשו שומע אי אף חערע כן ח"ל ראשו. זקנו מה ח"ל לפי שגאח' ופאת זקנס לא יגלחו אף חערע כן ח"ל זקנו לפי שיש גרסא מה שאין בזקן ויש בזקן מה שאין בגרסא ר"ל גבת עיניו ולא ריס' עיניו. יגלה ליתן אחריות לחגלתה בשמיני וחשיבו ואיך. ואח' כל שער יגלה [בג"כ לא נאמר שום פסוק על שיער ב' שערות. אבל הרא"ש בגנבים פ' י"ד מפרש דליף מחיר טומא. והחס' חרס בחיר מ"ב ע"א מן ביום השביעי יגלחו דמשמע כולו דזוקא וע"ש ברכ"י וחוספות] הא אם שיער ב' שערות לא עשה כלום: וביום השמיני. בשביעי יגלה ובשמיני יביא. ואם גלה בשמיני לא [בג"כ הגירסא שלו יביא בו ביום ואולם בעל ק"א גורס לא יביא בדברי הגאון ז"ל ועיין בחוספות דמיר מ"ד ע"ב] יביא בו ביום. יקח שני כבשים. חיעט כבשים שנים אי"כ מה ח"ל שני שביע' שמים שמים ומונין שאלעפ"י שאינם שוים שבים כשרים ח"ל כבש כבש ריבב. אחת. שחבא ברורס. אחת חלחל שחבא אחת על גנבים הרבס. שחבא ולא שנה של עולם. והלשם כ' בלול בשמן. זו לבמה. או יכול למנהל עולם כש"א ובעולם הכסן אח' העלם ואח' המנהל המבא' לחד שאינו אלא מנהל כהמס. עדין דבר נרדף תלמוד כש"א [כפ' יסכים] חששו על העולם זו עולם חערע. אבא להביא חטאתו. או אבא להביא אח' אשמו. ריבב"א כרי הוא אומר ואם דל הוא מה חלואו עמי שחבא כהמס חבא עשרון א' אבל עשר שחבא ג' כהמות יביא ג' עשרונים. הא מה אי מקיים ג' עשרונים לבמה: ולג' שמן מה ח"ל שביע' דין שביע' ג' לוגין מה חלואו עמי שחבא עשרון אחד חבא לוג א' אבל עשר שחבא ג' עשרוני' יביא ג' לוגין ח"ל ולג' א' שמן: והעמוד כ' ואחס. מלמד שטעונים עמידת כלם יכול יטעו חטופות כלם ח"ל האיש ולא חטאת ועולם או אינו אלא להביא אשה וקטן ח"ל המטטר בן כ' לפי ה' כ'. שער הנקטר אחוריסם למחרת ופיהם למערב: ולקח וכו' ואח' כ' מלמד שטעונים חטפה כח' ומניין שאף אם הניף כ"א בפני עצמו יא' ח"ל אחר. יכול ייקף ויחזור ויקף ח"ל חטפה ולא חטופות. לפי ה'. במחרת: יכול מקום העומד חסא שחיטה ח"ל ושחט כ' במקום כ' יכול על טבעתו ח"ל במקום הקודם להכשיר כל הרמות אין לי אלא האשם ומניין אף החטאת והעולם במקום הקודם ח"ל אח' החטאת כ'. כי כחטאת האשם כ' מה חטאת מן החולין וביום ובידו הימנית וטעונה כלי ודם וחבה מחירה אף אשם כן אי מה חטאת נחון דמס למעלה אף אשם כן ח"ל חורת האשם [בג"כ הגירסא קדש קדשים הוא. אבל בעל ק"א מקיים גירסת הגאון ז"ל ח"ל חורת האשם וכו'] ואח' דמו יזרוק חורת אחת לכל האשמו' כ'. האשם לבסן. ללמד דבר שמכסירו לבסן שהוא חתן חבבן קדש לחתן כהמות. האשם הוא. פרט לשחטו של לשמו: קדש קדשים. לרבות לוג שמן של חערע. הוא. פרט לשחטו כל שהוא: ולקח וחתן. מה נתיבם בעליו של כסן אף לקימה כ' יכול כ'. על חוד און. אי כתוב חוד יכול על חוד דאי ח"ל נדף אי על נדף יכול על גובה של חתן ח"ל חוד נדף הא כידי זה גדר האמנעי: חלג השמן ויקף. חסר השמן עד שלא יקף ימלאנו. ושיקף יביא אחר בחמילה ר' ישמעאל אומר כ' על קף הכסן חוט' שיעוק לחוד כפו של חבירו לכתחילה. וטבל ולא חספס. וטבל וכוז. על כל הזיה טבילה. באצבעו מה כאן מיומנת שבימין כ' שבע פעמים כ' לפני כ' ק"ק. על דס האשם. שיקדים להס הדס או דוקא שיש שס דס ח"ל על מקום דס [מלקה זו אינו בג"כ רק במנחות י"ד ע"א] יכול דוק' שנחנקת ח"ל על דס האשם ולמה נאמר על כסן ידו הימני ועל כסן רגלו וכו' על חוד און הימנית המטטר און ללח' על רגלי' [אינו בג"כ רק במנחות י"ד ע"א] יד ללמד על קמינס. רגל על חלינס: וכפר. שחטאת לבד מעכבת כפרס: וטבל

אדרת יקרא אליהו לה

והעלה הכהן. מכאן שאברי העולה קדמין לאברי החטאת: ואם דל הוא. יכול מזה שפיס ח"ל ואין ידו מושגת יכול יש לו ואין מוצא ליקח ח"ל דל: הוא. ולא נודעו שבערכין עמי שהעריך את העשירי עמו ערך עמי יכול אף זה כן ח"ל הוא: ולקח כו' מה ח"ל אחד שיכול שיביא כל הסב כמו בערכין ח"ל אחד. לתפסה לכפר. וכי חטפ' מכפר' כו' אלא שאם עשה שירי חטא כו' ועשרין. תלמד שכל עשרין ועשרין טעון לג' ר"י ורבי"ל כו' אין לי מציא קרבן עמי אלא עמי מחמתו עמי' וטעני מנין ח"ל אשר חשיג ידו. הביא אשמו עמי והעשירי מנין שיגמו' בעשירי ח"ל את אשר חשיג ידו יכול אפילו הביא חטאתו עמי והעשירי. יגמור בנשירות ח"ל א' לחטאת ואחד לעולה: על המונח. שהקדים מנחה בזהם לחטאת השוף: תורת אשר כו'. תלמד שעמי שביא קרבן עשירי יאל יכול אפי' עשירי שביא קרבן עמי שיאל ח"ל זאת: תורת תלמד שאדם מציא ע"י בנו ובתו ועבדו ושפחתו קרבן עמי ומאכלין בזבחים יכול אף ע"י אשמו ח"ל זאת דר': כי תבוא. יכול לגבר הירדן ח"ל אל ארך. ארך המיוחד יכול משובאו לעמון ומואב ח"ל אשר אני נתן לכם לאמ' עד שיכבשו. כבשו ולא חלקו לחשפחות ולא לבני אדם לכ"ל ואין כל א' מביא את שלו ח"ל ובה אשר לו כו': ונחתי עיין רש"י ז"ל רש"א פרט לנגעי אונסין כו' [ר"ל נגעי רוחות וכשפי' והוא בסוריות יו"ד ע"א] בבית ארך אמוחכם. פרט לבית בניו בספינס ובאסקריא על ד' קורות. בבית. להביא הבניו על ד' עמודים. אמוחכם. ולא ירושלים ר' ישמעאל א' אמוחכם ולא בני נכרי' וס"ה לבגדיהם: ובה אשר לו. שלא ישלח ביד שליח. יכול אף זקן וחולה ח"ל ובה. והגיד כו'. ידקדק הכהן כיצד בזה הגעג לביתו. לאחר. יאמר לו הכהן דברי כבוסין אין הנעשים באים אלא על לה"ר של השומר כו' כנגע כו' עיין רש"י ז"ל. נראה לי. ולא לאורו מכאן אמרו בית אפל אין פוחמין בו חלוטות לראו' את הנעשים: וזה הכהן ופנו. הטויו בבכר והפניו בכל אדם. את הבית. אפי' חבילי עמים דר' רמ"א עסק הוא לפניו. ולא יטמא כל אשר בבית. לפי שמצינו בזכום לבית המונג אינו מוטמא בגדי' עד שיסב' בדדי אכילת פרס יכול אפי' היו סם כלים מקופלין ומונחין על כחפו או בחור הבית לא יהיו טמאי' עד שיסבס כדי אכילת פרס ח"ל כל אשר בבית מיד. ואחר כן. לרבות אחרים כיוצא בזה. נותנין לתמן וכן ברגל. רבי או' כו': וראה את הגעג והנה הגעג. מלמ' שאין מוטמא אלא בשני גריסין. בקירות ולמט' הוא אומר בקירות לריך שיבא מורבע ד' כתלים יכול דוקא בקירות ח"ל הקיר אפי' קיר א' יכול אפי' באבן א' ח"ל וחלט את האבנים אין פחות מצי' אבנים ר' ישמעאל או' כו'. ר"א בר"ש או' כו'. שקטורות עיין רש"י ז"ל. ירקרקת. ירוק שצירוקין. אדומת. אדום שבאדומים. ומראיין. ולא מוחסן: ויאל. יכול ילך לביתו ויסגיר ח"ל אל פתח הבית יכול יעמוד תחת השקוף ויסגיר ח"ל מן הבית הא כיצד עומד ליד השקוף ומסגיר. ומיין שאם הסגיר בכל עיין שהוא מוסגר ח"ל וסגיר את הבית מוכ"מ: ציום. ולא בלילה. והנה פשה. זה פשיין הסמוך בכ"ש. מיין לרבות את הרחוק ח"ל הבית. יכול כו' ח"ל הגעג נאמר כאן נג' ונאמר להם מה להם כגרים אף כו'. נ"א פשיין הסמו' כ"ש והרחוק כגרים וסמחר צב' גריסין. בקירת הבית. ולא בקירות הילע ולא בקירו' האבנים ולא בקירות המחילה ולא בקירות המגורה: וזה הכהן וחלט. הטויו בבכר והחליטה בכל אדם. וחלט. אשר הקט. והביאו. מלמ' שמיין חוללין שיעבן קוין שיעבן מציאין את האבני'. מכאן אמרו אי לרשע כו'. יכול אף כותל הסמוך לאויר שיעבן חוללין ח"ל ואחר חלק כו'. יכול אף קרמזים ולבנים ח"ל את האבנים. יכול צ' אבנים בלבד ח"ל אשר בכר הגעג. אחסן מוחן לעיר. ולא אדם המטרע אלא חוץ למוקף מומה בלבד. אל מקום טומא. שיבא מקומו טומא: (עיין ברש"י ור"ל בעתן במקומו מוטמאין את הטירות): יקלט. יכול מציא ומצמח ח"ל מציא יכול מן הקרקע ומן הקירות ח"ל סביב. אשר הקט. יכול לרורות ח"ל עפר יכול אף הטער ח"ל אשר הקט: ולקמו אבנים כו'. תחת האבנים אין פחות מששים ששים. מכאן אמרו אין חוללין פחות מששים. ואין מציאים פחות מששים. ולקמו אבנים. יכול מלך זה ללך זה ח"ל אחרות. יכול אפי' קרמזין ולבנים ח"ל אבנים: ועפר. משהע כל עפר אפי' לבנים כו' יכול מלך זה ללך זה ח"ל אשר. יכול אפי'

אדרת ויקרא אליהו

אפי' סוד וגפסות ח"ל עפר. יקח וטח. אין חצירו מוטפל עמו בטיחה: ואם ישוב. לאחוז אבנים.
ומיין לרבות כל הבית ח"ל בבית. הענע. ולהלן הוא אומר הננע מה לכן ב' גריסין אף כו'.
ופרה. ואעפ"י שלא כמראיו או יכול דווקא פשה ח"ל לרעת מומחרת מה לרעת מומחרת האומר
בבגדים מטמא המחזר אע"פ שאינו פוסה אף כו'. יכול אפי' חזר בו ביום ח"ל ואם ישוב ולהלן
נאמר וכן מה לכן בסוף שבוע אף כו'. ומיין לעומד בראשון ופוסה בשני או עומד ביום ובהם
סוף כפוסה בראשון ח"ל לרעת מומחרת לג"ש מה בבגדים עומד בראשון ופוסה בשני או עומד
ביום ובזה כפוסה בראשון אף כאן כו': אבניו. כל אבניו שזכו עמו וכן עלו ועפרו. אבניו ולא
אבנים שהכנים חשונבה וכן עלו ועפרו: והבא אל הבית. כשיכנסו ראשו ורובו. ימי הסגיר. ולא
ימים שקלק אח נגעו. יכול אפי' מוחלט שקלק את נגעו ח"ל כל ימיו: יטו' עד הערב. שאין
מטו' בגדים. יכול אפי' שהם בכדי אכילה פרס ח"ל והאכל בבית יכנסם יכנסם ריבה א"כ
אוכל שוכב מיין ח"ל והשכב בבית יכנס. לא אוכל ולא שוכב מיין ח"ל יכנסם יכנסם ריבה א"כ
מה ח"ל אוכל ושוכב ליתן שיעור בכדי אכילה פרס. יכול אף בהכמה והנכרים מליץ בגדים
בבית המטמא ח"ל יכנס בגדיו כל המטמא מליץ בגדים בבית המטמא וכל שאינו מטמא אינו
מליץ בגדים בבית המטמא. ומכאן אחריו ה' עומד בפנים ופשט ידו לחזק וטבעותיו בידו אם שהם
בכדי אכילה פרס טמא. ה' עומד בחזק ופשט ידו לפנים וטבעותיו בידו ר' יהודה מטמא מיד
ומח"ל עד שיסבה בכדי א"פ: והוא אל הבית. על השיקוף: הנפר. הכהים אל מחוץ לעיר. ר'
יוסי הגלילי או' את הנפר הכהים אל מחוץ לעיר ואחיה זה דרור: זאת התורה לכל כו' ומיין לכן
שבקי בנגעים ולא בנחקין. בנחקין ולא בנגעים בנחקין ולא בנחים. בביתם ולא בבגדים וכו'
שאין רואה עד שיבא בקי בכולן ובמחמשים ח"ל זאת התורה לכל נגע כו': לסורת. תלמד שאינו
רואה עד שיראו רבו. ביום הטמא וכו' תלמד שביום מטמאו וביום מטמאו. זאת תורת וכו' זאת
תורת של מולא ש"ר (ערכין ט"ו ע"ב) נאמר התורה (הוא מדרש רבה ויקרא י"ח י"ו) כאלו
עבר בכל ה' תורות: בני ישראל. מטמאים בזיבה ואין נכרים מטמאין בזיבה. ואעפ"י שאין
מטמאין בזיבה מטמאין במזים וסורפין עליהן את התרומה ואין חייבין עליהן על ביאת מקדש:
ואמרתם אלהם. לרבות גרים ועבדים. איש איש. לרבות את הקטן. ר"ש בע של ריב"ז אומר
הרי הוא אי' והוא את זובו לזכר ולנקבה. וזכר כל שהוא בין גדול בין קטן נקבה בין גדולה בין
קטנה: זכר ומשברו. ולא כל בשרו עיין רש"י ז"ל. ומשברו. עד שינא חזק לבשרו. ומשברו ולא מחמת
ד"א מכאן אחריו בז' דרכי' בודקין את הזכר וכו'. זובו (עיין בזה דף מ"ג ע"ב) ולא דם הינא
חפיו ומפי האדם. הוא. ולא ליחם סרומה ורמה חיט: זאת. להוליך דמעת העיין ודם מגפתו
ומלב האשה שאין מטמא' טומאה מחמורה וחלת לרבות מימי רגליו: טמאון בזובו. ולא בזאבים:
חיה. אפי' כל שהוא: רר בשרו. אפי' כ"ש. למה נאמר אלא שאם ראה ראייה אחת מרובה
כשלוס כמגדיון לשילוח שהן כדי שחי טבילות ושי סיפוגין ה"ז זכר גמור. רר. ואינו בת"כ רק בזה
כ"ו ע"א) שמתמא לו ואינו מטמא יבש: או החמשים. (בת"כ נדרש החמשים אפילו כ"ש. והבאון
נקט מה שמשמע לשון הכתוב כדרכו והוא דעת ר"ג בזה דף מ"ג ע"ב) שר"ך כחמימת פי
האחיה: חוזבו. מקלת זבים מטמאים ומשכב ומושב. חוזבו מקלת זבין טעוין קרבן ומקלת זבין
אינן טעוין קרבן ואינו יודע איזהו מהה הכתוב הראשון עיין רש"י ז"ל ד"ה או החמשים וכו': כל
לרבות (הוא בת"כ לקמן פרק ז' הל' א') אפי' אבן מסמא. ומשכב ולא איובלן ומשקין (ת"כ פ"ד
ה' ג') וכלים שמחתיו לעשותן מדק: המשכב. המיוחד ולא מחללת של קנים כו': אשר ישכב. לרבות
סגס ורדיד וחלוק כו' שמחתין שכיב' עם מלאכתן: ישכב. המיוחד לשכיב'. פר' לשאומר' לו עמו'
ועש' מלאכתיו. עליו: מחמתיו עושה משכב ואין עושה על גביו משכב: הוא ז' פעמים א' הוא מטמא
משכב ואין משכב עושה משכב וכן ב' במוס' וכן ב' במרכב. ד' הוא ולא בעל קרי ה' הוא ולא
אבן המטמאין. ו' הוא ולא טמא מוח' הוא ולא המה. וכל לרבות אפי' אבן מסמא: הכלי.
המיוחד ולא כסא של גללים וכו'. אשר ישכב. לרבות חיבת הכלים וספתתהם ועריבה מ'ב'
לזבין